

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR: HELYBEN: EGY ÓRA 1 K 40 F.
NEGYEDÉVRE 4 KORONA, VIDÉKEN: EGY ÓRA 1 KO-
RONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

✧ POLITIKAI NAPILAP ✧

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

A bolgárok elfoglalták Dobrics várost

Német és bolgár csapatok bevették Turakén hidfő előállításait — A Kárpátokban visszavertük az oroszok támadásait — Sikeres harcaink Brzezanynál — Dél-tiroli csapataink visszafoglalták a Ferane-hegy csucását — A Somme-csata tovább tart

A Dobruđa területére behatolt német és bolgár csapatok győzelmesen haladnak előre az oláhok által három évvel ezelőtt elrabolt ősi bolgár föld felszabadításában. Mint az előző napok jelentéseiből tudjuk, a német-bolgár haderő a dobrudsai határt egész hosszában áttelepte és azóta már a sikeres ütközetek egész sorát vívta meg a román hadsereggel, melyet — a német és a bolgár vezérkari jelentésekből ez már határozottan megállapítható — az egész vonalon visszaszorított. A szövetségesek támadó haderejének balszárnyát alkotó csoport rohammal bevette a turakéni hidfő előállításait. A centrumban dolgozó bolgár csapatok véres harcok után megverték és futásra kényszerítették az oláhokat; a csata eredményeként a Sumen—Silitria utvonalon fekvő Akkadınlar és a tőle délkeletre levő Kutbunar a kezükre jutott. Különösen értékes és a stratégiai tekinteteken felül különösen bolgár nemzeti szempontból öröndetes a jobbszárny győzelme: a bolgárok elfoglalták Dobrics várost, a régi Bolgár-Dobruđa fővárosát, a Rucsuk—Várna vasutból kiágazó vasutvonal végállomását és számos főtúvonal keresztezési pontját.

Az erdélyi arcvonalon tovább tart az eseménytelenség. Ugy látszik, mind a két fél a nagyobb akciókra való fölkészülődéssel van elfoglalva.

Az orosz hadseregen az ellenséges offenzíva a kárpáti arcvonalon különös erőfeszítést fejt ki, ami az oláh hadsereg északi frontjával való szoros együttműködésre vall. A Moldava, a Felső Czeremosz és a Beszterce folyók mentén húzódó vonalunk ellen az oroszok tegnap is megismételték támadásaikat, de sikert sehol sem tudtak elérni. Éppen így meghiusultak az oroszoknak a Körösmezőtől északkeletre levő hegyvidéken megkísérelt előretörései. A trónörökös frontjának egyéb részein nyugalom uralkodott, kivéve a Zlota-Lipa felső szakaszát, ahol támadó erőink visszaszorították a Brzezanyn vidékén korábban birt összes állásaikat.

A nyugati harctéren változatlan heveséssel tombol az angolok és a franciák Somme menti offenzívája, amelynek során a franciák

a folyótól délre fekvő Chilly falu elfoglalásával helyi sikert értek el.

Mai távirataink a háború eseményeiről itt következnek:

A román háború

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 5. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a Románia elleni arcvonalról:

Változatlan helyzet és semmi különös esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 5. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a Balkán-hadszínterről:

A német és bolgár csapatok rohammal bevették a turakéni hidfő megerősített előállításait. Dobrics városát a bolgárok elfoglalták. A bolgár lovasság több helyen szétugraszott román zászlóaljokat.

Német tengeri repülőek bombázták Constanztát, valamint az orosz könnyű tengeri haderőt.

Léghajóink Bukarestre és a ploesti ásványolajtelepekre jó sikerrel dobtak bombákat.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

A bolgár jelentés

Szófia, szeptember 5. A bolgár vezérkar szeptember 3-iki kelettel jelenti:

Az északi fronton tegnap, szeptember hó 2-án hadseregeink a Dobruđa egész szélességében átlépték a határt és előretolt ellenséges osztagokat erőlesen visszavertek. Kurtbunar irányában előnyomuló hadseregeink megszállták ezt a pontot. Döntő ütközet után, amelyben 165 közembert és 2 tisztef elfogtunk, az ellenség megfutamodott. Mintegy száz halott és

nagymennyiségű puska és felszerelési tárgy maradt a csatatéren. Egyik hadoszlopunk megszállotta Ak Kadınlar városát. Az előnyomulást az egész vonalon folytatjuk.

Az oroszok átkeltek a Dunán

Genf, szeptember 5. A Temps jelenti Bukarestből: Az oroszok megkezdtek a Dunán való átkelést és éjjeli egy óraker harangzúgás, a román katonai zenekarok játéka és a lakosság leírhatatlan ujjongása között bevonultak Esakis városába. A román nép virágokat hintett az orosz tisztek és katonák elé. Az orosz segítség megérkezésének öröme Tedeumot tartottak a templomokban és a román papok megáldották a szövetséges csapatokat.

Az orosz flotta Konstanzában

Pétervár, szeptember 5. A Fekete-tengeri orosz flotta jelenleg Konstanzában horgonyoz. A bolgár partvidék elleni hadművelet legközelebb megkezdődik.

Miklós nagyherceg a balkáni orosz sereg élén

Stockholm, szeptember 5. Az orosz balkáni hadsereg parancsnokává hir szerint Nikolajevics Miklós nagyherceget nevezik ki.

Román nemzeti kormány

Genf, szeptember 5. Bukarestből táviratozza az Echo de Paris tudósítója: Valószínűleg nemzeti kormány fog alakulni Bratianu elnöksége alatt. Az új kormányba Jonescu, Filipescu, Cantacuzene és Arion is be fog lépni.

Sonnino az oláh árulás apja

Lugano, szeptember 5. Az Idea Nazionale megerősíti, hogy az entente elsősorban Sonnino-k köszönheti Románia csatlakozását és ezeket írja: A román intervenció elmaradása 1915-ben nem volt meglepetés a Consultára, mert Olaszország, amely a régi hármasszövetséggel ugyanolyan viszonyban volt, mint Románia, tudta, hogy Románia akkor nem határozhatott, később azonban föltétlenül határozni fog. Sonnino végül is elintézte, hogy a király ellenállását, amely eleinte teljesen legyőzhetetlennek látszott, leküzdjék.

URANIA

Szerda — Csütörtök
szeptember 6-7.

Dr. Luczifer

fantasztikus színmű
3 felvonásban.

Egy hű aszony és egy
brügarcu férfi története.

Főszereplő Lubitsch Ernő

A SZEREMENCSÉS

házaság.

színmű 2 felvonásban.

Rémes

kirándulás.

drama.

Kaponta csak két előadás

5-től 7-ig és 9-től 11-ig
rendes helyárak.

APOLLO

az „Uranus” helyiségben
Korona-passzage, Csapó-u.

Ma, szerdán!

Előadások 5 órakor
mészkelt, 9 órakor
rendes helyárakkal.

A tudás öl

drama 3 felvonásban.

Siófoki

csendélet

vígjáték.

Tigrisnő

drama.

Legújabb háborús képek
h. re. évi felvétel.

Kirándulás a

horvát partokra

természei felvétel.

Az orosz háború

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 5. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Károly főherceg lovassági tábornok hadseregarcvonala: A szövetségesek kárpáti arcvonala elleni orosz támadás még tovább tart. Fundul Moldovinál csapataink számos előnyomulást vertek vissza. A Felső Czeremosznán és a Bisztricitől délre erős harcok folynak. Körösmezőtől északkeletre az ellenség minden térszerzési szándékát megfiúsítottuk.

Brzezanytól délnyugatra a tegnapelőtt elvesztett utolsó árokkrészt is visszahódítottuk.

Lipót bajor herceg vezértábornagy hadseregarcvonala: Semmi különös esemény.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, szeptember 5. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: A helyzet változatlan.

Károly főherceg lovassági tábornok arcvonala: Brzezanytól délkeletre a több ízben ellentámadásra induló ellenséget német zászlóaljok szíves harcokban ismét elűzték. Hadifoglyokban a szövetséges csapatok a két legutóbbi napon 2 tisztet és 259 főnyi legénységet szállítottak be.

A Kárpátokban több helyen kisebb harcok támadtak. Zabietől és Schipachtól délnyugatra harcolunk. Nagyobb orosz erőket Fundul Moldovától délnyugatra véresen visszavertünk.

LUDENDORFF,

első főszállásmester.

80,000 orosz halott a Svinjuchi melletti harcokban

Frankfurt, szeptember 5. A Frankfurter Zeitung jelenti: Az oroszok a legutóbbi három napban Svinjuchi mellett vívott harcokban 80 ezer halottat veszítettek. Egyetlen 15 kilométeres frontszélességen 15,000 holtteste feküdt drótkakadályaink előtt, mintha villám sújtotta volna őket.

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 5. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Seratinál tegnap olasz csapatok átkeltek a Vojusán. Tartalékunknak az ellenség balszárnya ellen intézett támadása visszavetette az ellenséget a folyó déli partjára. A hátráló olasz oszlopokat nehéz tüzérésünk tüze kísérte. Harc közben Arigi törzsrözmester, tábori pilóta, lelőtt egy ellenséges repülőgépet. A beműlők közül az egyik meghalt, a másik fogságunkba esett.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A bolgár jelentés

Szofia, szeptember 5. A bolgár vezérkar szeptember 3-iki kelettel jelenti:

A macedoniai arcvonalról nem jelentenek változást a helyzetben. Az egész front mentén

gyenge kölcsönös tüzérés, helyenkint pedig puskatüzelés. Élénk tevékenység fejlődött ki az Ostrovo-tótól északra és a Moglenica völgyében, ahol néhány gyengébb támadást tüzeléssel visszavertünk.

Az ellenséges flotta lövöldözte a Kavallától északra levő erődítéseket.

Ellenséges légi járművek bombákat dobtak Tarovo és Haznadar falvakra, valamint az angistai pályaudvarra. A helységek több lakosa, köztük nők és gyermekek, életüket veszítették, mások megsebesültek.

A görög trónörökös és az entente

Zürich, szeptember 5. A svájci lapok jelentik Athénből: György trónörökös vonakodott a trónt elfoglalni, ha atyját erőszakkal megfosztják koronájától. Erre aztán az entente-államok visszahívták Pétervárról Miklós és András hercegeket, hogy velük tárgyaljanak és így nyomást gyakoroljanak a trónörökösre.

A görög katonai segítség értéke

Hága, szeptember 5. A Morning Post szalonkii tudósítója a király állítólagos lemondásáról megjelent hírekhez a következőket fűzi: Történtek ugyan olyan kijelentések, hogy Görögország most már kénytelen lesz megváltoztatni az entente-hoz való viszonyát, de ez kétségkívül az entente haditanácsától függ, vajjon Görögország együttműködése egyáltalában kívánatos-e. A görög hadsereget ujonnan föl kell szerelni, mielőtt hadba vonulhat. Akkor azután egyfelől több nemzet lesz, melyre a béke kérdésére vonatkozó tárgyalások alkalmával tekintettel kell lenni. Hamarosan elvállik, hogy a haditanács méltányolja-e ezt az aggodalmat s hogy Görögország katonai segítségének értéke kellő ellenértéket képez-e.

Rotterdam, szeptember 5. A Daily Telegraph athéni tudósítója a következőket jelenti a görögországi események fejlődéséről: Az egyik entente-diplomata közölte a királynak, hogy a háborús szükség hadszíntérré tette Görögországot. Az entente mostani és ezután intézkedései abból a szükségből erednek, hogy a háború kedvező befejezését biztosítsák. Nem szándékoznak Görögországot a háborúban való részvételre kényszeríteni, ezt Zaimis is tudja.

Athén megszállására készülnek

Karlsruhe, szeptember 5. A svájci lapok jelentik Athénből: Piræus blokádjának, melyet az entente negyven hajóval hajtott végre, az a célja, hogy ha Athénben kitör a forradalom, rögtön sok csapatot szállítsanak partra, hogy a görög fővárost megszállják és az ország kormányzását Venizelosra ruházzák.

A görög állami levéltárat Larissába vitték.

Venizelos kiáltványa

Lugano, szeptember 5. Athéni távirat jelenti: Venizelos kiáltványt bocsájtott ki, melyben utal a kormány óriási felelősségére, valamint arra a halálos veszedelemre, mely a görög érdekeket Bulgária részéről fenyegeti.

A macedoniai görögöket internálják

Lugano, szeptember 5. A Secolo jelenti Szalonikiből:

Görög-Macedonia független kormánya falragaszokon elrendelte a Macedoniában lakó 18-46 éves görög férfiak kilakoltatását. Galapistában fölláttatták az első internáló tábor az elfogott ellenséges állampolgárok részére.

A belga-francia harctér

Berlin, szeptember 5. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

A nagy Somme-csata tovább tart. Csapataink La Forest és a Somme között heves harcban állanak. A folyótól délre 20 kilométer kiterjedésű arcvonalon Barleuxtól a Chillytől délre eső területig rohamozó ellenség ellen védekeznek. Chilly falu elvesztett.

A Maastól jobbra a franciáknak a Fleurytől keletre levő vonalaik és a szeptember 3-án

a Souville-szakadék mentén általunk elfoglalt állásai ellen intézett támadásait visszavertük.

LUDENDORFF,
első főszállásmester.

Az olasz háború

Höfer jelentése

Budapest, szeptember 5. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

A tiroli arcvonalon helyenkint megélénkült a tüzérés tevékenység. Ruffredo vidékén a Ferane-csucsért, melyet csapataink átmenetileg elvesztettek, elkeseredett harcok folytak. Vakmerő ellentámadással újra birtokunkba vettük.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A képviselőház az oláh betörésről

Az ellenzék viharos támadása a kormány és a diplomácia ellen — Tisza kijelentései az erdélyi helyzetről

A képviselőház rövid szünet után ma tartotta első ülését, amely teljesen az oláhok erdélyi betörésének hatása alatt állott.

Megnyitás viharral

Beöthy Pál elnök negyed 12 órakor zsúfolt padok előtt nyitotta meg az ülést. Amikor Tisza István gróf miniszterelnök a terembe lépett, Justh Gyula feléje kiáltott:

— Mondjon le!

Erre az egész Károlyi-párt kiáltozni kezdett:

— Mondjon le! Mondjon le!

Amikor a láрма nagynehezen lecsillapult, az elnök kegyeletes szavakban elparentálta Sággy Gyulát, szavai után azonban ismét kitört a vihar. Az elnök végre bejelenti, hogy napirend előtti felszólalásra kaptak engedélyt Pop Cs. István, gróf Apponyi Albert, gróf Károlyi Mihály, gróf Andrássy Gyula, gróf Zichy Aladár, Sztérynyi József és Urmánczy Nándor.

Tisza István gróf miniszterelnök szólásra emelkedik. Ebben a pillanatban mindent fölülmuló elemi erővel tört ki ismét a vihar.

— Mondjon le! Mondjon le! — kiáltják a baloldalról.

Tisza István gróf miniszterelnök: Kötelességet teljesítek, amidőn rövid időre igénybe veszem a Ház idejét . . .

Justh János: Epizódot jelent be. Mit mondott augusztus 24-én?

Tisza István gróf: Hadüzenetet jelentek be. Sümei Vilmos: Gaz támadást!

Tisza István gróf miniszterelnök: Félíg-meddig művelt emberek és művelt nemzetek között, ha háborús bonyodalmak következnek, azt diplomáciai tárgyalások előzik meg . . .

Lovászy Márton: Czernin előzi meg! (Nagy zaj.)

Tisza István gróf: Az az állam, amely támadó szándékot táplál, formulázza követeléseit.

Lovászy Márton: Be hagyta magát csapni, hagyja el a helyét! Távozzék!

Beöthy Pál elnök: Figyelmeztetem a tisztelt képviselő urakat, hogy a magyar törvényhozók hangja az ország határain túl is elhangzik.

Kun Béla: A síró székely asszonyok és gyermekek hangja is messzire elhangzik!

Tisza István gróf: A magyar nemzet legszentebb érdekei kívánják . . . (Óriási zaj a baloldalon.)

Az ellenzéken folytonos hangos zaj és elentmondás. Tisza szavát nem lehet hallani, csak egyes töredékeket, mint ezt:

— Senkinek az intencióit nem gyanúsítom, de gondolják meg a képviselő urak, hogy az ilyen jelenetek milyen hatást keltenek a külföldön.

A miniszterelnök e szavaira újult erővel tör ki az ellenzéki oldalról a harsogó zaj.
Pozsgay Miklós: Ahhoz mit szólnak a külföldön, hogy a románok Erdélyben vannak?

Tisza az oláh betörésről

Tisza István gróf miniszterelnök: *Mindenért helytálló!* (Taps a jobboldalon.) Románia hadüzenete példátlanul áll a világháborúban, hiszen a hadüzenetet akkor adták át Bécsben, amikor az erdélyi határon már a puskák ropogtak. *Tisztában voltunk azzal, hogy Románia ellenünk készült és hadvezetőségünk megállapította a hadműveleti területet.* Senki jobban nem fájlalja az erdélyi lakosság szenvedéseit, mint én. Bizom abban, hogy *Románia a sorsát nem fogja elkerülni. Azok a katonai intézkedések, amelyek előre meg voltak állapítva, meghozták a gyümölcsüket. Hadvezetőségünk megtette a kellő intézkedéseket és megfelelő hadcrót irányít az erdélyi arcvonalra.*

Felkiáltások a baloldalon: Honvédeket küldjenek!

Szmrecsányi György Magyarokra kell bízni Erdélyt!

Fernbach Péter: Ne küldjenek cseheket!

Tisza István gróf miniszterelnök kijelenti, hogy a kormány megteszi a kötelességét. (Percekig tartó taps a jobboldalon.)

Pop. Cs. István fölolvassa a román nemzetiségi párt *hűségnyilatkozatát*, melyet a Ház tetszéssel elfogad.

Apponyi és Andrassy

Apponyi Albert gróf egyetért a miniszterelnökkel abban a tekintetben, hogy Románia példátlan perfidiával leplezte szándékait, de ez a körülmény nem szolgálhat mentesítő diplomáciánk működésére. A miniszterelnök közölte, hogy a román betörés ártalmatlanná tételére megtörténtek az intézkedések, ám ha előre megállapították a határvármegyék átengedését, megbecsülhetetlen mulasztás volt, hogy a lakosságot nem szállították el idejében.

Andrassy Gyula gróf azt kívánja, hogy *jobb kezekre bizzák a külügyek vezetését.* Bratianu megmondta követünknek, hogy ha a katonai helyzet megváltozik, nem tudja visszatartani a háborús közvéleményt, ami kétségtelenül bizonyítja, hogy a külügyminiszter nem járt el kellő előrelátással. *Románia orvátmadárjait nemcsak vissza kell venni, de meg is kell torolni.*

Károlyi Mihály gróf támadja Czernin bukaresti követet. Követeli, hogy a honvédeket a Doberdorff Erdélybe vigyék.

Nem állunk örvény előtt

Rakovszky István: Sajnos, ha a kormány nem is tudott az oláh készüldéséről, neki volt tudomása róla és elő is adta aggodalmait Bécsben, de nem hallgattak rá. Képviselőházi beszédében is megmondta, hogy örvény előtt állunk. Követeli, hogy Tisza az erők egységesítése céljából áldozza fel magát és hagyja el a helyét.

Tisza István gróf miniszterelnök a *leghatározottabban tiltakozik az olyan beállítás ellen, mintha örvény előtt állanánk.* Kéri a tuloldalt, ne ragadtassák el magukat a pillanat hevében. (Óriási zaj.) Gondolják meg, hogy ezzel milyen nagy kárt tehetnek. Utal arra, hogy *más államok területén is volt háború. Kelet-Poroszországot is kiűrtették, de a lakosság ott maradt, csak a katonák vonultak el.* Együttérz az szenvedő honfitársakkal, de figyelmeztet arra, hogy semmiféle törvényhozásban sem fordultak elő ilyen jelenetek. (Óriási zaj. Az ellenzék a padokat veri.)

Tisza (folytatja): Bukaresti követünket semmi szemrehányás nem illeti: kötelessége megvédelmezni a távollevő követet az alaptalan vádak ellen. *Számoltunk a román háború lehetőségével és az összes megelőző intézkedések megtörténtek diplomáciai úton Románia ellen: a bolgár szövetség megkötése, ugyancsak a bolgár-török szövetség a leghatásosabb eszköz volt és ez a magunk diplomáciájának volt a sikere.*

Végül kijelenti, hogy Andrassy-nak igaz van abban, hogy balkáni rezervánk, amely a múlt évi győztes balkáni háborunk óta ál-

landóan a román háborúra vár és most fölszabadul, olyan hatalmas, hogy bizonyosra vehetjük a románok vereségét. Kéri, ne csökkentsek e nehéz időkben a nemzet erejét, hanem pártkülönbség nélkül összefogva szálljunk szembe az ellenséggel.

A tömösi völgyben

A délutáni ülésen Szmrecsányi György és Szerényi József felszólalása után Urmánczy Nándor felpanaszolja a székelyek pusztulását. *A tömösi völgyben egy cseh zászlóalj volt kirendelve. Amikor az oláhok betörték, felpakoltak és eltávoztak.* Égbekiáltó hibák történtek. Azért szólal fel, hogy Vilmos császár meghallja a szavát és ha győzni akar, helyezze gondnokság alá azt a hat-hét tagból álló társaságot, amely öreg királyunk körül a monarchiát dirigálja.

Az elnök Urmánczyt rendreutasítja.

Urmánczy Nándor végül kijelenti, hogy valamit hozott Tiszának: a székely nép üdvözlését.

Tisza István gróf kijelenti, hogy Urmánczy beszédére nem reflektál.

Zárt ülés

Az elnök jelenti, hogy ötven képviselő kérelmére elrendeli a zárt ülést.

A zárt ülés végeztével hosszabb vita után megállapították a holnapi napirendet és ezzel az ülés este 9 órakor véget ért.

60 FILLER 1 DOBOZ "FAX" HYGIENIKUS SZJARKAHÜVELYNEK AZ ÁRA VÉDELEM
Főraktár: Mayer Manó nagykereskedésében.

Az erdélyi menekültek Debrecenben

Javítani kell az elszállásolás és a segélyezés rendszerét — A menekülteket be kell jelenteni A gyermekek védelme

Debrecen város és Hajdúvármegye hatóságai és társadalma készen várják az ide irányítandó erdélyi menekülő testvéreinket, akik közül egyesek szörványosan érkezők is. — Domahidy Elemér főispán meleg érdeklődéssel és figyelemmel kíséri az akciót, amelynek irányítására maga is hathatósan befolyást gyakorol.

A gyűjtés is szép eredménnyel folyik. A mai napon Csapó László főpénztárhoz ismét nagy összegű adományok folytak be.

A menekültek ellátása körül tett intézkedésekhez szó fér. Sok a kapkodás, sok az összevisszaság és a Ponciustól Pilátusig való küldözgetés. A bizottság sok, de ez csak a buzgóságot mutatja, nem az akciók sikerét is. Az összeműködés hiányos, ez azonban a szerzett tapasztalatok után kiigazítható. Az elszállásolás és pedig főleg csak az ideiglenes, a rendőrség és a vasuti fogadó-bizottság feladata volna. Ugyancsak nekik kellene teljesíteni a vasuton a továbbutazó vagy a vonatokra várakozó menekültek pillanatnyi ellátását, felüdítését is, melyről dr. Szász Adolfiné urnő különben oly dicsőreteresen és kitünő eredménnyel gondoskodik.

A menekülteket utbaigazító Katona-Otthonbeli központi iroda, ahova mindenki fordul, a munkára igazítás és tanácsadás mellett a segély és ebédutalványozás jogával is felruházandó, hogy ne kelljen a menekülteknek egyik hivataltól a másikhoz futkosni, míg segélyt, lakást, ételmet tudnak külön-külön szerezni. Ez irányban a leghelyesebben cselekedett a Katona-Otthon, amely már napok óta 40—50 menekültre főz és minden jelentkezőnek ingyen ad ételmet.

Rostás István főkapitány a következő közlést adta ki:

Felhívják a város lakossága, hogy a hozzájuk megszállott menekülteket a megérkezés-től számított 24 óra alatt a rendőri bejelentési hivatalnál okvetlenül jelentésük be, mert a menekültek listájához csak így juthatnak s amennyiben azt tapasztalnám, hogy egyesek a bejelentési kötelezettségüknek eleget nem tesznek, azok ellen a legszigorubb büntetés fog alkalmaztatni.

Az állami gyermekmenhely ideiglenesen a menekültek gyermekeit felveszi és elhelyezsükről, valamint ellátásukról gondoskodik. A Debreceni Stéfánia Szövetség pedig minden anya- és csecsemővédelmi kérdésben eljár. A Debreceni Patronázs Egyesület részéről Kesserü Lajos dr. törvényszéki elnök a fiatalok részére az Erzsébet-utca 54. és Bethlen-utca 37. sz. alatt berendezett egyesületi otthont 4—5 gyermekkel rendelkező 1—1 család részére ajánlotta fel, akiknek ellátását vállalja és segélyt nyújt, továbbá vállalja a gyermekeknek ipari vagy mezőgazdasági helyekre való elhelyezését. Fölvilágosításokat ad Fodor Emil titkár délelőtt 8—2 óráig az állami gyermekmenhelyben (Telefon 161.), délután 5 órakor pedig a Katona-Otthonbeli tanácsadó irodában.

HIREK

— Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Kutassy József pénzügyi tanácsosi címmel és jelleggel felruházott pénzügyi titkárt a VII. fizetési osztályba pénzügyi tanácsossá nevezte ki.

— A tifusz és a gombamérgezősek. A városi közigazgatási bizottság mai ülésén Tüdös Kálmán dr. főorvos jelentette, hogy a közegészségügyi viszonyok augusztusban kedvezőtlenebbek voltak, mint júliusban. 61 tifusz esetet jelentettek, de ezek legnagyobb részéről kidőlt, hogy a paratifusz A. és B. jellegű megbetegedései vagy belfertőzések voltak. Az igazi tifusz esetek száma a legkisebb volt. — A megbetegedések oka a vízhiány s ennek következtében a vadvízek használata. — Minden irányban folyik különben a vizsgálat. Hólyagos himlőben 3 be nem oltott cigányasszony és a Veker-pusztán 11 ember lett beteg. A rögtön foganatosított védőoltások dacára 2 ember meghalt. Megemlékezett a főorvos az előfordult gombamérgezésről, amelyben 9 ember halt meg. Fejér Ferenc dr. kérdésére a főorvos kijelentette, hogy a szükséges óvintézkedéseket megtette s ezentul hatósági orvosi igazolvány nélkül a piacokon senki sem árúshat gombát. Végül bejelentette a főorvos, hogy augusztusban a születések száma 144, a halálozásoké 186, az apadás 42 volt.

— A tanítóképző intézet gyakorló iskolájában a tanítás f. hó 11-én megkezdődik. — A képzőintézetben a legújabb miniszteri rendeletnek megfelelőleg október 1—8 napjain lesznek a beiratások, míg a pót- és javító vizsga október 3-án tartatik meg. Debrecen, 1916. szept. hó 4. A z i g a z g a t ó s á g.

— Több vetőmagot kérnek a gazdák. — Megemlékeztünk arról hogy a városi tanács a vetőmag címén visszatartható gabonamennyiséget a buzára vonatkozóan 95 kilóban állapította meg, ezt a mennyiséget azonban a gazdák keveslik. A közigazgatási bizottság ülésén Fejér Ferenc dr. javasolta, hogy 120 kilóban állapítsák meg a holdankint szükséges vetőmag mennyiséget. Márk Endre udvari tanácsos polgármester kijelentette, hogy orvosolni fogja a bajt és sürgősen intézkedni fog.

Az újonnan átalakított APOLLO

Ferenx József-ut és Miklós-utca sark. Telefon szám 782.

Péntek, szombat és vasárnap
szeptember hó 8., 9. és 10-én

Boston Cézárja.

Egy amerikai karriér története 4 felvonásban. — Az „Apollo” ezúttal a szenzációs színpadon kezdi meg előadásait újonnan átalakított helyiségében.

Jegyek előre válthatók.

— **Signum laudis.** A király elrendelte, hogy Bramer Gyula 3. honvédtábornok vezredbeli főhadnagynak, Nadány Imre 2. honvédtábornok vezredbeli főhadnagynak a legfelsőbb dicsérő elismerés újjalag, Pongrácz Sándor 3. népfőlkelő gyalogezredbeli hadnagynak, Kölcsei Kende György dr. 2. honvédtábornok vezredbeli főhadnagynak, Badiny Gyula 2. népfőlkelő huszárezredbeli hadnagynak a legfelsőbb dicsérő elismerés, Vas (Weinberger) Sándor dr. és Dorsch Hugó 3. népfőlkelő gyalogezredbeli főhadnagynak a legfelsőbb dicsérő elismerés újjalag, Baintner István és Fráter Iván Imre 2. honvédtábornok vezredbeli, Kiss Lajos Aladár, Buzna Sándor 3. honvédtábornok vezredbeli hadnagynak a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék, egyben megengedte, hogy Fráter Imre dr. orvosfőnök a porosz királyi Vöröskereszt érem 2. és 3. osztályát elfogadhassa és viselhesse.

— **Ódon tankönyvek** legolcsóbban és új tankönyvek bolti árban kaphatók **Aczél antikvariáriumában, Első Takarékpálota.** Meg nem felelőket bármikor kicserél vagy visszavesz.

— **Aszálykárók a vármegyében.** A vármegyei hatóságok értesítették a gazdaközönseget, hogy a tartós szárazság okozta aszálykárokat a földadó nyilvántartó hivatalban szeptember 5-ig jelentsek be.

— **Használt tankönyvek az összes fiu- és leányiskolákra kaphatók** Harmathyánál.

— **Sürgeti a város az örlési tanúsítványokat.** A városi tanács mai üléséből újabb kérést intézett a belügyminiszterhez, hogy az örlési nyomtatványok sürgős megküldése iránt intézkedjék, mert különben az örlés körül fennakadások lesznek.

— **Iskolakönyvek** használt állapotban féláron, új állapotban rendes bolti áron kaphatók **Annaly Józsefnél, Szent Anna-utca 13.**

Adakozzunk a Vörös Keresztnek!

SZÍNHÁZ

Görög Olga, Gáthy Kálmán és Heltai Jenő bemutatkozása. Három kiváló erő mutatkozott be ma este a „Hajduk hadnagya” című operettben: a társulat új koloratur-énekesnője, **Görög Olga**, a társulat baritonistája: **Gáthy Kálmán** és a társulat komikusja: **Heltai Jenő.** — Mindhárom kiforrott művészetesség. **Görög Olga** kiváló énekesnő, akinek szép és minden regiszterben egyformán tiszta és színesen csengő hangja és nagy énektudása mellett játéka is művészi. **Jadviga** grófnőjével, amely ma első alakítása volt, teljesen meghódította a közönseget, amely lelkesen megtapsolta. — A címszerepben **Gáthy Kálmán** mutatkozott be. Intelligens megjelenésű, szép hangú énekes, a kinek különösen a középmagasságú énekszámokban érvényesül énektudása és meleg baritonja. Ugy **Görög Olga**, mint **Gáthy Kálmán** énekét értékesebbé teszi kiejtésük tisztasága, a szavak érthetősége. A közönseg őt is melegen fogadta és megtapsolta. — **Heltai Jenő** a Szépicig szerepét játszotta oly sok komikummal, amelyért a közönseg állandó derűtsége és sok taps volt az elismerés. **Heltai Jenő** mai játékával igazolta azt a nagy művészi hírnevet, amely őt ide szerződéseskor már megelőzte. Szellemes, ügyes komikus, hatalmas művészelegyeniség. Nagyon kedves volt mint **Gaston kadet Horváth Nusi**, akinek művészelete mindig új és újabb oldaláról kedvelte őt meg a debreceni közönseggel. Az előadás jövedelmét a társulat az erdélyi menekültek javára ajánlotta föl és ezért sajnálatos, hogy a nézőtér, különösen a páholyok — bár az előadás mérsékelt helyárrakkal ment — nem teltek meg úgy, amint az kívánatos lett volna. (—ő.)

A színházi iroda hírel. Ma, szerdán mutatkozik be a vigjátéki személyzet „Grün Lili” legújabb vigjátékban. A főszerepeket **Borosnyay Kató, Szüts Irén, Solyom Janka, Thuróczy Gyula** és **Kemény játszik.** — Holnap a „Cigányszerelem” operett kerül színre **Görög Olgával** és **Bálint Bélával** a címszerepben. — **Körösházy Ilonát Horváth Nusi, Jolánt Solyom Janka játsza.** — A társulat szorgalmasan készül a pénteki „Derék Fridolin” új operett bemutatására.

Két előadás az Apollóban. A világitási rendelet értelmében ma már csak két előadás lesz az Apollóban és pedig 5 órakor mérsékelt, 9 órakor rendes helyárrakkal. Műsorra kerül „A tudás öl” című 3 felvonásos társadalmi dráma és egy csomó jól összeválogatott kíséző kép. Az Apollo (most Uranus-helyiség, Koronapassage, Csapó-utca) kéri a közönseget, hogy figyelemmel a világitási rendeletre, az előadások kezdetére pontosan jöjjön, minthogy a különböző időben tartott két előadás nem lehet folytatólagos.

Hirdetmény.

Az 1916. évi szeptember hó 9-én d. e. 9 órakor a guti erdészlaknál megtartandó nyilvános árverésen 1916. évi október hó 1-től kezdődő 3 évre haszonbérbe adatnak a következő guti kaszáló birtokok:

1. a Czégény-féle 27 h. 498 négyszögöl kaszáló, bánatpénz 90 K;
2. a Kovács Sándorné-féle 9 h. 993 négyszögöl kaszáló, bánatpénz 32 K;
3. a Burai János-féle 29 h. 347 négyszögöl kaszáló, bánatpénz 90 K;
4. a Sipos-féle 16 h. 758 négyszögöl kaszáló, bánatpénz 53 K;
5. a Jenei-féle 20 h. 1434 négyszögöl kaszáló, bánatpénz 55 K.

A városi tanács.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

Intézeti fehérneműek

Matracok — paplanok — takarók
harisnyák — zsebkendők

óriási raktára!

Gyakorlott és ügyes
szarufestő segédek
valamint már betanult

tanoncok
nagyon kedvező feltételek mellett
azonnali felvételre és állandó munkára
kerestetnek
Magyar Szaru és Celluloidárugyárba,
Ujpest, Váci-út 10.

Apró hirdetések

Apró hirdetések egyszeri belkutatása tíz szőlő hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Ügyvédjelöltkép
belépek. Társas bíróság
előtt tárgyalhatok. Cím
a kiadóban.

**Eladó kedvező fizetési
feltételek mellett:**
Csapó-utca 23. szám
alatt fekvő ház,
Király-utca 9. szám
alatt lévő ház,
Értekezhetni Debreczeni
Gazdák Bankjában, Kos-
suth-utca 17.

**Zálogéculát,
törött aranyat, ezüstöt,
brillians ékszert veszek
és olcsón eladok. Krámer,
Arany Bika-bérház 3.**

Megjelent

Uray Sándor ref. lelkész

Örökzöld koszoru

bőseink sírhalmára
vigasztaló és megnyug-
tató könyvecske

10-ik kiadása.

Aki ezt a nagy elterjedésű, gyönyörűen összeállított, egész vászonkötésben lévő, lelket felvidító könyvet még nem szerezte be,

1 koronáért

megkaphatja kiadóhivatalunkban, Piac-utca 49.

**Aranyat-ezüstöt,
brilliantokat, bármiről
szóló zálogleveleket
(zálogéculát) és egyéb
tárgyakat a legmagasabb
árban veszek.
Meghívásra házakkhoz
is elmegyek. Steiner
Mihály, Csokonai-u. 32.**

Uri leány
német és francia órákat
ad. Cím a kiadóhivatalban.

Iskola könyvek
az összes iskolák részére
füzetek, író- és rajzszerek
stb. még mindig olcsón
kaphatók Fröhlich-féle
könyv- és papírkereskedésben
Szentanna-utca 1.

Mindenféle
butorok eladók Iskola-
utca 8. szám.

Irodaszolga
esetleg mint házmester
is, azonnali alkalmazást
nyer Geiger Simonnál,
Piac-utca 81.

**Eladó kedvező fizetési
feltételek mellett; esetleg
haszonbérbe is kiadó:**
Hajduszoboszlón lévő 74
hold föld tanyával,
Hajduböszörményben
lévő 190 hold föld
tanyával,
Halápon 12 hold föld
kaszáló.
Értekezhetni Debreczeni
Gazdák Bankjában,
Kossuth-utca 17. sz.

ELADÓ!

Püspökladányban 50 kat. hold első osztályu **fekete-föld tanya-birtok** megfelelő gazdasági épületekkel.

Veszek az Ondódon, Ebesen vagy a Macson **12—20 holdas birtokot.**

Eladó Debreczenben a Bocskaitér 9. sz. alatti 200 öles udvar, van rajta korlátlan italméresi jog is. Értekezhetni: **a kiadóhivatalban.**

Tenyészkos-eladás.

Schaumburg-Lippe herceg dárdai uradalmának francia irányu fésüs törzsnnyájából eladásra kerül 94 drb 1¼ éves tenyészkos és pedig:

D a r a b s z á m	F. évi augusztus 15-én legelőről megállapított élősuly (kg.)			Darabonkénti ár Korona
	minimum	maximum	á t l a g	
I. csoport 41	66	89	75.9	500—600
II. csoport 44	60	83	64.1	400—500
III. csoport 9	55	77	66.0	300—400

A magyar-fésüs irányu törzsnnyájából eladásra kerül 25 drb 1¼ éves tenyészkos és pedig:

D a r a b s z á m	F. évi augusztus 15-én legelőről megállapított élősuly (kg.)			Darabonkénti ár Korona
	minimum	maximum	á t l a g	
I. csoport 15	60	75	64.4	400—500
II. csoport 10	50	60	56.2	300—400

A kosok az uradalom **rácsholyi majorjában** (vasuti állomás Magyarboly, pécs-eszéki vonal) bármikor megtekinthetők. Előzetes értesítésre az uradalom a fenti állomásra fogatot küld.

Az uradalmi igazgatóság (Dárda, Baranya megye) az érdeklődőknek **készszéggel megadja a kívánt felvilágosításokat és megküldi az eladó tenyészkosok minőségére vonatkozó közelebbi adatokat.**